

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO IV.

LJUBLJANA, PETEK, 10. MAJA 1940.

ŠTEV. 35.

PRIDI, SVETI DUHI

Veličastna zgodovina krščanstva je v prvi vrsti delo sv. Duha. Na prvem začetku je angel Gabrijel oznanil Mariji njegovo moč: »Sveti Duh bo prišel nad te in moč najvišjega te bo obsenčila.« (Lk 1, 35). Od tedaj je Duh božji neprestano spremljal Kristusa. Tudi danes spremlja njegovo Cerkev in daje moč njenemu delu.

Toda ali ni dandanes ta božja moč sv. Duha, ki deluje v Cerkvi, nekako oslabela? Saj splošno tožijo, da krščanstvo nima več tistega vpliva na ljudi in na življenje, kot ga je včasih imelo.

Ali pa smo se le mi odtujili sv. Duhu, smo pozabili nanj in zato ne dobimo več njegove pomoči?

PRVE BINKOŠTI

Poglej apostole, kako so se po prihodu sv. Duha vsi spremenili! Ali so to še tisti maloverni enajsteri, ki jih je na veliki petek Jezusova smrt tako nemilo potrla in ki so pred desetimi dnevi tako žalostni zrlji za Njim, ki je odhajal v nebo? Ki so bili prej obupani plašljivci, so zdaj pogumni osvojevalci: postavili so se pred jeruzalemske romarje, da jim govorijo o Kristusu, in ves svet hočejo pridobiti za križanega Odrašenika. Osvojevalci sveta, pripravljeni na gigantski boj!

Takih sprememb potrebuje tudi naša doba. Neustrašenih borcev potrebuje, ki bodo izvršili nadčloveško delo, ki bodo osvojili za Kristusa ves moderni svet.

MNOŽICE SE SPREOBRAČAJO

Ko je sveti Duh prišel nad apostole v podobi gorečih jezikov, jih je v hipu napravil zgovorne in zmagovite propovednike božje blagovesti. Neuki galilejski ribiči so govorili bolj prepričevalno in množice bolj obvladali ko učeni grški retorji. Spregovoril je Peter in krstiti se je dalo tri tisoč duš. Ko je čez nekaj dni spet govoril v templju, je bilo vseh vernikov že pet tisoč. To je bilo res spreobrnjenje v masah.

DA BI ODPADOM V MASAH SLEDILA NOVA SPREOBURNJENJA V MASAH

Danes so cele množice odpadle od Kristusa in še odpadajo. Zato se mora tudi novo pokristjanjenje izvršiti v množicah, v masah; posamezniki le malo pomenijo. Binkoštni čudež bi se moral v vsakem vlemestu po desetkrat in stokrat ponoviti.

O kdo ga bo danes ponovil?

Ko so jim govorili apostoli, »so se množice zavzele, ker jih je vsak slišal govoriti v svojem jeziku. Vsi so strmeli in se čudili.« (Apd 2, 6. 7). To je bilo zato, ker je bil Gospod razlil nanje svega Duha, kot je povedal sv. Peter v svoji pridigi.

NAŠE BINKOŠTI

Ko bi tudi iz nas govoril sv. Duh, kot je govoril iz apostolov, potem bi tudi naša beseda segla do srca, potem bi se tudi v naših mestih in v naših časih binkoštni čudež vedno ponavljal.

Zakaj tudi nad nas je razlit sv. Duh in njegova moč. Tako je množicam oznanil sv. Peter: »Na vse človeštvo bom izlil svojega Duha in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere« (Apd 2, 17).

Že prej je bil Kristus obljubil »Duha resnice«, ki nas bo potrjeval, da mu bomo priče po vsej zemlji do kraja sveta. Tega sv. Duha smo vsi prejeli pri sv. birni, v zakramentu borcev Kristusovih.

Ali v resnici hočeš biti borec Kristusov? Ali mu hočeš biti priča po vsej zemlji? Potem glej, da boš imel v sebi Duha Kristusovega, sv. Duha, in njegove darove, božjo Ljubezen. Potem nas bodo množice poslušale in nas umele in Duh, ki preiskuje in navdihuje srca, jih bo spreobrnil h Kristusu.

PRIDI, SV. DUH, NAPOLNI SRCA SVOJIH VERNIH, VŽGI V NJIH OGENJ SVOJE LJUBEZNI! IN PRENOVIL BOŠ NAS IN PRENOVIL BOŠ OBLIČJE VESOLJNE ZEMLJE!

Revija Katoliške akcije

Slovenci imamo precej katoliškega tiska, nekateri pravijo, da v nekaterih panogah še preveč. Goto-vo pa je, da smo zelo pogrešali revijo, ki bi bila pisana za izobražence in bi res s pravega katoliškega stališča spremljala in ocenjevala sodobno življenje doma in po svetu. Taka revija hoče biti Revija Katoliške akcije, ki je začela izhajati v Ljubljani.

Kakor uredništvo samo napoveduje, bo revija najprej prinašala članke, ki bodo pojasnjevali bistvo in potrebo apostolata v KA in se bo poglobljala v vprašanja, ki ob KA nastajajo: o potrebi organizacije pri sodobnem apostolatu, o študiju okolja, študiju in iskanju uspešnih metod pri osvajanju itd.

Potem bo poročala o KA po drugih deželah, o raznih gibanjih, katoliških in nasprotnih, ki vplivajo na mišljenje in življenje ljudi pri nas in po svetu.

Tretji namen revije pa bo, pojasnjevati s katoliškega stališča razna vprašanja, ki morejo zanimati sodobnega slovenskega katoliškega izobraženca.

Naloga revije bo, da izoblikuje miselnost novega katoliškega izobraženca, zlasti tam, kjer so sodobne zmote zabrisale jasnost načel, da izgradi v njem močno katoliško načelnost, ki ne bo onemoglo klonila pred nasprotniki. Slovenski katoliški izobraženec se mora zavedati, da tudi na njem leži odgovornost, kakšna bo bodočnost našega naroda: ali bo ostal oziroma zopet postal katoliški ali pa bo padel v polovičarstvo in postal tako lahek plen brezbožnih sil, ki so stalno na delu. Tako pravi uredništvo.

Prva številka je tudi taka. Obsega kar 88 strani in prinaša članke uglednih avtorjev. Dr. Odar piše o Piju XI. in KA, dekan M. Škrbec, o borbenosti v krščanstvu, dr. K. Capuder o razcepjenosti v slovenski kat. skupnosti, dr. A. Zupan za- virača Dejanje itd. Vsebinska je zelo pisana in revijo višješolcem toplo priporočamo. Za dijake stane celoletna naročnina pri skupnem naročilu samo 30.— dinarjev.

Molimo za mir!

Hrvatski metropolit o petih vrstah komunistov

V nedeljo 28. aprila je bil v Virovitici blagoslov zastave tamšnjega društva Hrvatske Katoliške akcije za dijake in Katoliške akcije za moške. Z blagoslovitvijo je bilo združeno veliko zborovanje KA. Slavja sta se udeležila tudi dva zastopnika slovenske dijaške KA. Podrobnejše poročilo o tem pomembnem slavlju prinesemo prihodnjič.

Blagoslov je opravil sam prevzvišeni g. nadškof zagrebški dr. Alojzij Stepinac.

V soboto je imel za virovitiške dijake, zbrane v gimnazijski telovadnici, sledeč nagovor:

LAŽNI MESIJE

Draga mladina!

Ni bilo danes v mojem programu, da obiščem vašo šolo. A ker ste želeli, da pridem, sem se rad odzval. Odzval sem se tem rajši, ker živimo v dobi nezasišanih trenj, vrenj, a tudi krvavih borb na vsem svetu; v dobi, ko razni sistemi in ideologije tekmujejo, kdo od njih bo zagospodaril svetu. Ni torej odveč, da Vam kot Vaš nadpastir spregovorim nekaj besed, ker vem, da tudi Vas vabijo, da se strnete okrog ideologije, ki ima težnjo, da postane nov evangelij sveta, njeni prvi borci pa novi Mesije človeštva. Mislim, da ste že uganili moje misli, da Vam hočem povedati nekaj o marksističnem ali komunističnem mesijanizmu.

Te dni me je vprašal neki gospod na konferenci: »Kaj mislite,

kdo bo zmagal v tem silnem svetovnem boju?« Odgovoril sem mu:

»Ne samo mislim, celo siguren sem, da bo zmagal Gospod Bog!« Želim, da bi to misel tudi Vi ponesli skozi življenje. Naj pride kar koli, naj se razvijajo dogodki kakor koli, zadnji, ki zmaguje, je Gospod Bog!

Četudi bi komunizmu, recimo, trenutno uspelo, da bi se s svojim znanim terorjem, s svojimi zločinimi in lažmi vsilil Evropi, je njegov končni propad gotov, kakor gotovo je Bog v nebesih.

Sicer pa pogledajte, kdo so ti Mesije marksizma, da se takoj prepričate o neizbežnem propadu komunističnega mesijanizma.

PRVA VRSTA KOMUNISTOV: HOHŠTAPLERJI

Prvi so tisti, ki se jim predobro godi, pa v svoji objestnosti ne vedo, kaj bi počeli. To so salonski komunisti ali hohštaplerji, ki žele, da bi se vsaj v nečem razlikovali od drugih, in mislijo, da je najmodernejše biti komunist. Zanje veljajo besede našega pesnika Preradoviča: »To je sasvim po prirodi pravo, prazne tikve drže se nad vodom.« Hohštaplerstvo lahko vzbudi pri ljudeh pomilovalen nasmeh, nikdar pa ni v stanju, da izgradi zdrav socialen red.

DRUGA VRSTA KOMUNISTOV: NEZNALICE

Drugi so, ki blodijo iz neznanja. A sami veste, da bo nezna-

Sodba o koedukaciji

Znano je, kako so v Mehiki protikatoliške vlade pozaprlje vse zasebne katoliške šole, za državno šolo so pa proglasile »socialistično šolo«. Brezboštvo, ki je v teh šolah gospodovalo, je pravnost mladine načrtno izpodkopavalo. To so hoteli doseči zlasti s koedukacijo v vseh šolah: fantje in dekleta naj se vzgajajo skupno.

Žalostne posledice so vendar odprle oči tudi mehiškim vzgoji-

teljem. Zveza profesorjev je vložila pri vladi poziv in prošnjo, naj se skupna vzgoja dijakov in dijakinj na srednjih šolah odpravi. Svojo zahtevo so podprli z navedenimi in pedagoškimi razlogi. Koedukacija je napravila žalostno navno zmedo med mladino. Tudi vzgojno se je koedukacija izkazala za slabo, ker ne upošteva posebnosti, ki so lastne vsakemu spolu.

nje nekoč razpršila resnica, tako kakor sonce razprši temo. Sicer pa neznanje še nikoli ni ustvarilo nič solidnega na svetu, najmanj pa bi moglo ustvariti tisti zdravi družbeni red, po katerem človeštvo kopni.

TRETJA VRSTA KOMUNISTOV: UBOGI IN BEDNI

Tretji so tisti, ki žive v bedi, pa upajo, da si bodo izboljšali svoj položaj s komunistično revolucijo. A bednemu človeštvu zdravega socialnega reda ne bo ustvarilo ne kopito puške, ne udarci, ne rušenje, ne ubijanje, ne požiganje; ustvarili ga bodo le razumni socialni zakoni, osnovani na pravici in resnici, ki izvirata iz Boga.

ČETRTRA VRSTA KOMUNISTOV: PLAČANI AGITATORJI

Četrti so oni, ki so za svoj posel dobro plačani. A zelo dobro vemo, kje je zadnji denarni vir

za propagando komunizma tudi za našo domovino. Ta vir ni v naši domovini in to je dosti, da veste, kaj imajo Hrvati od tega pričakovati. A skušnja uči, da so plačanci zmožni služiti vsakomur in izdajati prvega gospodarja takoj, če le zavohajo, da bi jim pod drugim gospodarjem moglo iti bolje.

PETA VRSTA KOMUNISTOV: ZLOČINCI

Peti so tisti, ki so na vrhovih, a katere ni tja privedla ljubezen do revežev, ampak pohlep po oblasti, bogastvu, po užitek in ki nevidnemu avtorju dirigirajo vse umore, plenitve in rušenje, baje zato, da se ostvari diktatura proletariata, a v resnici njihova osebna diktatura. To je redno tolpa običajnih zločincev — magari oblečenih v salonske obleke — ki pozabljajo, da se nesmrtna človeška duša ne da brzdati ne s streli in ne s kopiti pušk, ne s temnicami, ampak se more ravnati le po resnici, pravici in ljubezni, katerih končno zmagoslav-

je je tem bolj gotovo, čim hujše je bilo nasilje.

HRVATI NOČEMO KOMUNIZMA!

Draga dijaška mladina! Ne verjamem, da bi bili Vi okuženi s temi bolezenskimi bacili komunističnega mesijanizma. A vendar je dobro, da Vas opozorim, da ne nastopi zastrupljenje našega zdravega hrvatskega narodnega organizma, ki je prešel kalvarijo tudi v zadnjih dvajsetih letih. Zato mu ni potrebno, da bi brskal po tujih smetiščih in presajal na domača tla, kar so že vsi narodi zavrgli kot pravo kugo.

Upam, da bodo moje kratke besede šle do Vaših src, kakor prihajajo od srca, da se hrvatski narod ne bo mogel pritožiti nad Vami, svojo bodočo inteligenco.

Prezreti narodno hrvatsko preteklost pomeni upropasti tudi sebe, kakor je lepo rekel naš pesnik Preradović: —

»Rod bi samo koj si mrtve štujal na prošlosti budućnost si snuje!«

Iz Škofijskega lista ljublanske škofije

Opomba uredništva: Ponatiskujemo sledeče odločitve iz »Ljubljanskega škofijskega lista« z dne 25. aprila 1940. Prva zadeva dijaštvo sicer le posredno, a vendar živo; izpustili smo pa točke 1.—13. in 15., ker se nas manj tičejo.

Sklepi zborovanja duhovnikov ljublj. škofije

Da se izvedejo resolucije slovenskega zborovanja na kongresu Kristusa Kralja, sem trikrat sklical duhovnike na posvetovanje in sicer dne 25. oktobra, 22. novembra 1939. in 6. marca 1940. Na teh zborovanjih je bilo narejeno mnogo važnih in praktičnih sklepov, ki naj služijo dušnim pastirjem za vodilo. Sklepi prvih dveh zborovanj bodo vključeni v instrukcijo bodoče sinode; sklepe tretjega zborovanja pa posebej objavljam:

14. Škodljivo razcepljenost v vrstah katoliškega delavstva je povzročilo predvsem to, da so za-

šli nekateri vodilni krogi Jugoslovanske strokovne zveze pod vpliv marksističnih idej in se niso oklenili takoj v začetku papeževe socialne okrožnice Quadragesimo anno.

Pisanje »Delavske pravice« in delovanje Jugoslovanske strokovne zveze je že nekaj let tako, da se je organizacija sama izločila iz skupnosti celotne katoliške delavnosti.

V JSZ je gotovo mnogo vernega krščanskega delavstva; vse to vabimo zaradi edinosti v vrstah katoliškega delavstva in v interesu strokovnega delavskega pokreta, da vstopi v katoliško strokovno organizacijo ZZZ.

Katoliška akcija med delavstvom je kričeča potreba. Zato se mora v vseh župnijah, kjer stanuje delavstvo, takoj organizirati Zveza mladih katoliških delavcev in delavk.

V Ljubljani, dne 24. aprila 1940.

† Gregorij, škof.

Koedukacija v društvih

Na različna vprašanja in sporočila, da vlada mnogokje nejasnost glede sodelovanja mladine obeh spolov v katoliških organizacijah in da se opaža v tem oziru vdor prelaksne morale v vrste katoliške mladine, podajam vsem duhovnikom in katoliškim organizacijam v ravnanje to-le navodilo:

V duhu papeške okrožnice o krščanski vzgoji z dne 31. decembra leta 1929. morajo biti dijaška (srednješolska, akademska, počitniška) in mladinska vzgojna društva, ki hočejo biti katoliška in nositi katoliško ime, v organizaciji, vzgoji in delavnosti ločena po spolih. Po potrebi pa morejo prirediti skupne akcijske in manifestacijske nastope, ki jih po svojih društvih ločeno pripravijo.

V Ljubljani, dne 24. aprila 1940.

† Gregorij, škof.

Zborovanje odločilne važnosti

klonilnega stališča vodstva JSZ ni mogoče misliti.

ZAKLJUČNO ZBOROVANJE DUHOVNIKOV NA KONGRESU KRISTUSA KRALJA

Dne 6. marca letos je bilo v frančiškanski dvorani v Ljubljani zaključno duhovniško zborovanje Kongresa Kristusa Kralja. Zborovanju je predsedoval prevzvišeni ordinarij dr. Gregorij Rožman. Zborovanja se je udeležilo nad dve sto duhovnikov-dušnih pastirjev.

Na sporedu so bila tri predavanja: prvo o Katoliški akciji, drugo o strokovnih organizacijah in tretje o socialnih nalogah duhovščine.

Radi poznanih razmer med slovenskim katoliškim delavstvom, ki so že toliko časa zahtevale jasne opredelitve, zasluži posebno pozornost referat o naših delavskih strokovnih organizacijah in pa sklepna resolucija tega zborovanja. Ta referat o delavskih razmerah je imel g. župnik Markež France iz Zagorja. Prinašamo ga po vsebini.

Izčrpno je v njem prikazal razvoj materialističnega marksističnega gibanja med našim delavstvom.

REFERAT ŽUPNIKA MARKEŽA O »JUGOSLOVANSKI STROKOVNI ZVEZI«

Marksistično gibanje zavaja delavstvo proč od Boga in mu tudi v časnem življenju ustvarja največjo nesrečo.

Zato ni mogoče, da bi duhovnik — dušni pastir mirno ob strani stal in gledal, kako marksizem v srcih delavstva podira vero in pravno življenje ter ga rine v propast.

Slavni začetki JSZ

V letih pred vojno je zato nastalo pri nas dosledno katoliško krščansko-socialno gibanje, ki mu je bil duhovni oče dr. Janez Krek. Ustanovila se je Jugoslovanska strokovna zveza, ki naj bi bila zvesta nositeljica tega gibanja. Prvi početki te organizacije so objubljali resnično obrambo pravih delavskih interesov in krščanskega življenja.

Neslavni mešani zakon z marksizmom

Po vojni, po smrti pokojnega evangelista Kreka pa je ta organizacija zašla pod marksistični vpliv. V mnogih izjavah vodilnih članov in v podrejenem tisku je sprejela za osnovo svojega pokreta Marxov socialni in gospodarski program. Trdila je, da je krščanstvo z marksizmom združljivo in da je treba katoliško Cerkev s socializmom sprijazniti. Proti volji svojega nad vse idealnega in za delavstvo gorečega duhovnega vodje g. A. Komlanca so privolili — oziroma bolj organizacijo prisilili — v nekaj mešan katoliško-marksistični zakon

ter ga krstili z imenom: »krščanski socializem«.

Mešan zakon je zmeraj zlo. Običajno iz takih mešanih zakonov ni pričakovati versko in pravno čvrstih značajev.

Popolna zmota optimistov

Mešani zakon »krščanskega socializma« se ni izkazal. Čeprav so mnogi mislili, da ga je mogoče trpeti kot manjše zlo, je izkušnja izpričala, da so bili v popolni zmoti. Kot dvoživka je odslej organizacija Jugoslovanske strokovne zveze trpela na svojem razmahu in na svoji udarnosti. Vedno bolj se je oddaljevala od katoliške miselnosti in od katoliške prakse. Vedno bolj se je navzemala marksističnega duha, njegovega razkrajanja in njegove taktike.

Končno so se tudi optimistom oči odprle.

Vse prizadevanje za preumeritev Jugoslovanske strokovne zveze iz njenih zavoženih potov je bilo brezuspešno. Drugemu za drugim so se nam odpirale oči, drug za drugim smo spoznali, kako duh in taktika te organizacije zastrupljata naše delavstvo s protikrščansko miselnostjo ter ga odtujujeta resnični povezanosti z Bogom in Cerkvijo.

Confiteor optimistov

Sam predavatelj je še do nedavnega upal, da bo mogoče to Krekovo organizacijo vendarle ozdraviti in se je za to prizadeval. Toda v svoji dušnopastirski praksi, na svojem odgovornem mestu župnika ene najvažnejših župnij, je ob razsuhu, ki ga je ta organizacija zakrivila tudi v njegovi fari, spoznal, da se je bridko varal. Iz mešanega zakona krščanskega socializma se je rodila sedanja Jugoslovanska strokovna zveza taka, kakršna v resnici je — pravo zmeně.

Splošna skušnja: sodelovanje z JSZ — nemogoče!

Takole kaže izkušnja vseh duhovnikov — dušnih pastirjev, ki so odgovorni za duše zaupanih jim vernikov:

Sodelovanje s to organizacijo je praktično nemogoče. Manjka ji prave katoliške miselnosti, manjka ji vsake iskrenosti in odkritosrčnosti, manjka duha krščanske skupnosti.

POPOLNO SOGLASJE VSEH ZBOROVALCEV

Tako referat g. župnika Markeža. Referatu je sledila debata o razmerah v JSZ, o organizaciji »Zveze združenih delavcev«, ki je nastala iz odpora proti napačnemu delovanju JSZ. Po vseh poizkusih, da bi obe organizaciji strnili v eno skupno, se je trdno ustalilo spoznanje, da na sporazum zaradi trmasto od-

SOGLASNA RESOLUCIJA — REŠITEV IZ DOLGOLETNIH NEGOTOVOSTI

Zbrani duhovniki so zato na tem zborovanju soglasno ugotovili:

1. da je vodstvo JSZ prišlo pod vpliv marksizma;
2. da pisanja »Delavske pravice« in delovanja vodstva JSZ ni mogoče več smatrati za krščansko;
3. da je edina slovenska delavska organizacija, ki je izvedena na dosledno krščanskem katoliškem stališču, »Zveza združenih delavcev«.

DALEKOSEŽNA ODLOČITEV

Tako je to zborovanje kot najmerodajnejši forum dokončno rešilo vprašanje, ki je toliko let kričalo po rešitvi.

Posledice te odločitve so mnogo bolj dalekosežne, kakor bi kdo mislil. Upamo, da bodo poslej prilike hitro dozorevale in da se bo vse zavodno katoliško delavstvo kmalu strnilo v organizacijo ZZZ.

*

Odločilno resolucijo s tega zborovanja prinašamo na drugem mestu.

Velikonočno sv. obhajilo rimskih akademikov

Kakor že več let so rimski akademiki tudi letos skupno opravili svojo velikonočno dolžnost na tiho nedeljo.

Najprej so štiri večere zaporedoma imeli v veliki dvorani pravne fakultete govore, ki se jih je udeleževalo okoli 800 slušateljev. V nedeljo zjutraj pa so v isti dvorani, ki so jo preuredili v kapelo, opravili sv. spoved in bili pri sve-ti maši in sv. obhajilu. Kardinal Pellegrinetti je daroval sv. mašo na oltarju, ki je bil postavljen na prostoru proforske stolice. V nagovoru, ki ga je imel po evangeliju, je opozoril na globok simboličen pomen tega dejstva: Cilj višjih študij je popolnejše spoznanje resnice, da jo človek more posredovati tudi drugim. »In glejte, sedaj je Kristus, ki je pot, resnica in življenje, stopil v to univerzitetno dvorano. Profesor-ska stolica je postala oltar.«

Nato pa je kardinal podelil sve-to obhajilo številnim profesorjem in univerzitetnim uradnikom ter celi množici akademikov in akademikark.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).